

Onderwerp

Toestemming voor vaststelling Gemeenschappelijke Regeling 'Gelders Archief' 2027

Adviseur	: J. Manoch	Datum B&W	: 1 september 2026
Programma	: Bestuur en ondersteuning	Datum Raad	: 22 september 2026
Portefeuillehouder	: I. Timmer	Openbaar	: Ja

Aan de Raad**Gevraagde beslissing**

1. Toestemming te verlenen aan het college van burgemeester en wethouders voor het vaststellen van de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling 'Gelders Archief' 2027.

Aanleiding

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) Gelders Archief moet per 1 januari 2027 worden gewijzigd. De huidige regeling moet in overeenstemming worden gebracht met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), de Archiefwet 2026 en de uittreding van het Rijk uit de regeling per 1 januari 2027. De gewijzigde regeling heeft de citeertitel Gemeenschappelijke Regeling 'Gelders Archief' 2027 (hierna: GR2027).

De concepttekst van de GR2027 is op 25 maart 2026, overeenkomstig de Wgr, aan uw raad voorgelegd voor het indienen van een zienswijze. Uw raad heeft geen zienswijze ingediend. De definitieve tekst van 1 juli 2026 is inhoudelijk gelijk aan de concepttekst. Alleen de citeertitel van de nieuwe archiefwet is aangepast: 'Archiefwet 2027' is vervangen door 'Archiefwet 2026'.

Het college is bevoegd de regeling vast te stellen, maar kan dit uitsluitend doen nadat uw raad daarvoor toestemming heeft verleend. Het Gelders Archief verzoekt alle deelnemers hun besluitvorming uiterlijk eind oktober 2026 af te ronden, zodat de gewijzigde regeling tijdig kan worden bekendgemaakt en op 1 januari 2027 in werking kan treden.

Wat willen we bereiken?

Doelstelling is dat de Gemeenschappelijke Regeling Gelders Archief per 1 januari 2027 in overeenstemming is met de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Archiefwet 2026, en dat de uittreding van het Rijk juridisch is verwerkt. Daarmee blijft de wettelijke archiefzorg van de gemeente Rozendaal ononderbroken bij het Gelders Archief belegd.

Argumenten

Toestemming van de raad is wettelijk vereist.

Op grond van artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen is voor het wijzigen van een gemeenschappelijke regeling toestemming van de raden van de deelnemende gemeenten nodig. De GR2027 is een collegeregeling. Het college kan de gewijzigde regeling daarom pas vaststellen nadat uw raad toestemming heeft verleend.

Actualisatie van de regeling is noodzakelijk.

De geldende regeling is niet meer volledig in overeenstemming met de Wgr zoals die sinds 1 juli 2022 luidt. Daarnaast vervangt de Archiefwet 2026 de Archiefwet 1995 per 1 januari 2027. De noodzakelijke wettelijke en technische aanpassingen zijn integraal in de GR2027 opgenomen.

De uittreding van het Rijk vereist een aangepaste regeling.

Het Rijk treedt per 1 januari 2027 uit de gemeenschappelijke regeling. Daardoor verandert de deelnemerskring in de colleges van burgemeester en wethouders van Arnhem, Renkum, Rheden en Rozendaal. Ook moeten de taken, bestuurssamenstelling en overgangsbepalingen worden aangepast. Voor de uittreding van de minister gelden de afspraken uit het uittreedplan dat het algemeen bestuur van het Gelders Archief op 26 januari 2026 heeft vastgesteld; deze afspraken zijn opgenomen in artikel 47 van de GR2027.

De zienswijzeprocedure is zorgvuldig doorlopen.

De raden van alle deelnemende gemeenten hebben geen zienswijze ingediend op de conceptregeling. De definitieve regeling wijkt uitsluitend op de citeertitel van de Archiefwet af van de eerder voorgelegde tekst. Er zijn daarom geen inhoudelijke wijzigingen die aanleiding geven voor een nieuwe zienswijzeprocedure of uitstel van de besluitvorming.

Tijdige besluitvorming is nodig voor inwerkingtreding per 1 januari 2027.

Alle deelnemers, inclusief het Rijk, moeten de wijziging tijdig afronden. De parlementaire voorhangprocedure voor de uittreding van het Rijk start naar verwachting in september 2026. Als de gemeentelijke besluiten niet uiterlijk eind oktober 2026 zijn ontvangen, kan de regeling mogelijk niet tijdig in de Staatscourant worden bekendgemaakt. Op grond van artikel 45 van de GR2027 treedt de regeling in werking op de eerste dag van de kalendermaand na bekendmaking.

Kanttekeningen

1. *De toestemming van de raad ziet op de vaststelling door het college.*
Het besluit van uw raad is geen zelfstandig besluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Uw raad verleent toestemming aan het college om de GR2027 vast te stellen. Na die toestemming stelt het college de regeling vast.
2. *De beoogde inwerkingtreding is afhankelijk van de gezamenlijke procedure.*
De inwerkingtreding per 1 januari 2027 is afhankelijk van tijdige besluitvorming door alle deelnemers, afronding van de parlementaire voorhangprocedure voor de uittreding van het Rijk en bekendmaking in de Staatscourant.

Raadsvoorstel

Wat gaan we daarvoor doen?

a) Planning

Na toestemming van uw raad stelt het college de GR2027 vast. Vervolgens ondertekenen de burgemeester en de gemeentesecretaris de regeling. De ondertekende exemplaren worden zo spoedig mogelijk aan het Gelders Archief gezonden. Het dagelijks bestuur van het Gelders Archief draagt zorg voor bekendmaking in de Staatscourant en inschrijving in het centraal register van gemeenschappelijke regelingen.

b) Evaluatie

N.v.t.

c) Participatie en communicatie

N.v.t.

d) Publicatie verplicht?

Ja. Het dagelijks bestuur van het Gelders Archief verzorgt de wettelijke bekendmaking van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling in de Staatscourant en de inschrijving in het centraal register van gemeenschappelijke regelingen. Publicatie van het raadsbesluit vindt plaats overeenkomstig de reguliere wettelijke voorschriften.

Wat mag het kosten?

De wijziging van de regeling heeft geen directe gevolgen voor de gemeentelijke begroting. De deelnemers blijven jaarlijks een bijdrage verschaffen op basis van de begroting van het Gelders Archief en de overeengekomen dienstverlening, overeenkomstig artikel 21 van de GR2027. Deze bijdrage wordt via de reguliere planning-en-controlcyclus van het Gelders Archief aan de raad voorgelegd.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ingrid Timmer,
burgemeester

Bijlage(n)

1. Aanbiedingsbrief
2. Wijzigingsbesluit GR Gelders Archief